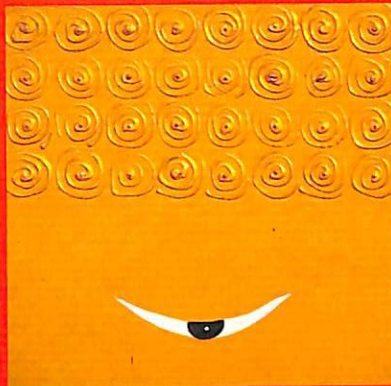
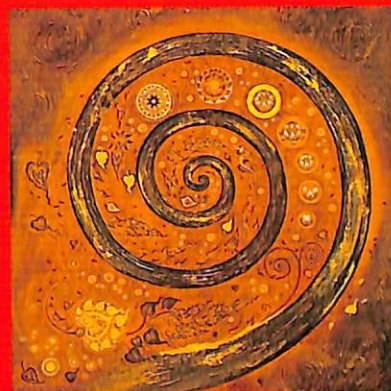
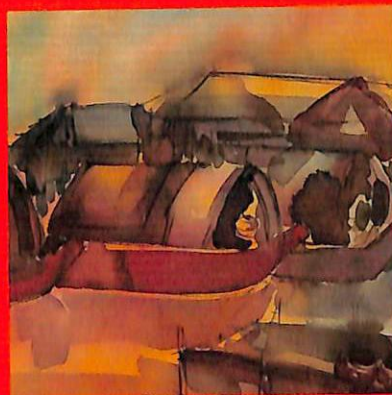

THE GENESIS BY NIMIT GROUP

Rama IX Art Museum Foundation

THE ART EXHIBITION
THE GENESIS
BY NIMIT GROUP
20-29 DECEMBER 1995
AT THE GRAND HALL
RIVER CITY SHOPPING COMPLEX

นิทรรศการศิลปกรรมชุด
เนรมิต
โดยจิตรกรกลุ่มนิมิต
๒๐-๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘
ณ แกรนด์ฮอลล์ ชั้นล่าง
ศูนย์สรรพสินค้าโรเวอร์ซิตี

มูลนิธิ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ
พระชนมพรรษา ๕๐ ปี
๒๕๓๘-๒๕๓๙

นเรมิต โดย กลุ่มนิมิต

ชื่อโครงการ	นิทรรศการศิลปกรรมชุด "นเรมิต"
เจ้าของโครงการ	ศิลปินกลุ่มนิมิต
ผู้รับผิดชอบโครงการ	ศิลปินกลุ่มนิมิต
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริม, กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของคนไทย ให้เห็นถึงความสำคัญในการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของความเป็นชนชาติไทย เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความเป็นไทยกับวัฒนธรรมนานาชาติและเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบันเข้าหากันโดยยังคงความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมให้จิตรกรได้พัฒนาแนวความคิด และความสามารถทางด้าน การสร้างสรรค์ ศิลปบริสุทธิ์และมีโอกาสแสดงผลงานต่อสาธารณะชน เพื่อนำรายได้ส่วนหนึ่งจากการจำหน่ายผลงาน ไปสนับสนุนโครงการด้านศิลปวัฒนธรรม
ผู้ร่วมโครงการ	<p>สมาชิกกลุ่มนิมิต</p> <ol style="list-style-type: none"> นาย ไพโรจน์ ชุมณี นาย ชุตติศักดิ์ วิชาญดำรง นาย พจน์ สว่างศรี นาย สุระสิงห์ ชินวงศ์ นาย วิโรจน์ กลุ่มมณฑ นาย สนั่น รัตนะ น.ส. ชัชฎา เครือแก้ว นาย อนันต์ ประภาโส น.ส. นิตยา เอื้ออารีวรกุล นาย สุทธิ ไผ่จันทร์ นาย สุทธิ ไผ่จันทร์ นาย สุทธิ ไผ่จันทร์ <p>ศิลปินรับเชิญ</p> <ol style="list-style-type: none"> ม.ร.ว. จีราวัฒน์ เกษมศรี จุฑาสมิติ อ. ช่วง มูลพินิจ อ. แพน โสภณิพันธุ์ ดร. สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา วิภาวี บุรินทร์ <p>สถานที่แสดงผลงาน กำหนดเวลาแสดงงาน ลักษณะผลงาน แนวความคิด จำนวนผลงาน</p> <p>ณ แกรนด์ฮอลล์ชั้นล่าง ศูนย์สรรพสินค้าโรเวอร์ซิตี สัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ๒๐-๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ประเภทจิตรกรรมโดยเทคนิคต่างๆ จิตรกรสามารถเลือกรูปแบบและวิธีแสดงออกทางศิลปบริสุทธิ์ได้ภายใต้หัวข้อ "นเรมิต" ประมาณ ๑๕๐ ชิ้น</p>

จากไทยนิมิตสู่เนรมิต

สืบเนื่องมาจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ กลุ่มนิมิต ได้ถูกก่อตั้งขึ้นโดยจิตรกร ๔ คน ซึ่งมีแนวความคิดร่วมกันในการนำเสนอผลงานออกสู่สาธารณะชน โดยเน้นเนื้อหาสาระที่แสดงถึงความเป็น "ไทยใหม่" ทั้งยังเป็นการกระตุ้น และเรียกร้องให้คนไทยหันมาทบทวนบทบาทของตนเองในสังคม และยุคสมัยแห่งอุตสาหกรรมใหม่ จนได้จัดแสดงผลงานไปเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๓๗ ในชื่อชุดว่า "ไทยนิมิต"

กลุ่มนิมิตในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ นี้ ประกอบขึ้นด้วย จิตรกร ๑๑ คน ซึ่งแต่ละคนล้วนมีพื้นเพทางด้านศิลปะมาจากต่างถิ่นต่างสถาบันและต่างแนวความคิด การที่จิตรกรทั้ง ๑๑ คนได้มาร่วมตัวกันเพื่อจัดนิทรรศการครั้งที่ ๒ ของกลุ่ม โดยใช้ชื่อชุดว่า "เนรมิต" ก็เนื่องมาจากความต้องการนำเสนอความต่างในแนวทางของจิตรกร โดยอิสระเสรี สมาชิกของกลุ่มมีความเห็นร่วมกันว่าทุกคนควรมีเสรีภาพในการนำเสนอรูปแบบ, เนื้อหา และความคิดสร้างสรรค์ภายใต้หัวข้อ "เนรมิต"

สมาชิกของกลุ่มนิมิตบางคนสร้างสรรค์ผลงานในแนวธรรมชาตินิยมมาโดยตลอดเช่น ชุตติศักดิ์ วิชาญดำรง, ชัชฎา เครือแก้ว

บางคนก็หันมาสนใจการแนว EXPRESSIONISM เช่น ไพโรจน์ ชุมณี และ พจน์ สว่างศรี หลายคนพัฒนาผลงานมาจากจิตรกรรมไทย เช่น สุระสิงห์ ชินวงศ์, วิโรจน์ กลุ่มมณฑ, สนั่น รัตนะ และสุทธิ ไผ่จันทร์

อนันต์ ประภาโส เดิมสร้างสรรค์ผลงานในแนวอวัจนนิยมแต่ในครั้งนี้ได้พัฒนาแนวทางการ SYMBOLICISM คือการใช้สัญลักษณ์ เช่นเดียวกับ สุทธิ สายหยุด และ นิตยา เอื้ออารีวรกุล

ท่านจึงจะได้เห็นผลงานอันหลากหลายรูปแบบและเนื้อหาในหัวข้อเดียวกันคือ "เนรมิต" ซึ่งจิตรกรแต่ละคนได้นำหัวข้อซึ่งเป็นแนวความคิดโดยรวมไปวิเคราะห์, ตีความ และสร้างสรรค์เป็นผลงานออกสู่สาธารณะชน โดยคำนึงถึงเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ

"เนรมิต" จึงเป็นอีกบทสรุปหนึ่งของความเป็น "ศิลปะร่วมสมัย" ในการสร้างสรรค์ของจิตรกรกลุ่มนิมิตทุกคน เพื่อเป็นบันไดไปสู่ความเป็นปัจเจกภาพในแนวทาง และความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน

กลุ่มนิมิต

๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๘

ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัย

ไพโรจน์ ชุมน์

ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ (ค.ศ. ๑๙๙๒) เป็นปีที่ ๒๔ ของยุคใหม่ตะวันตกป็นวัฒนธรรม นั่นคือยุคหลังสมัยใหม่ หรือหลังอุตสาหกรรม (Post Modern or Post Industry) จริยอยู่การแบ่งยุคทางวัฒนธรรมแบบนี้มาจากกรอบความคิดหรือปรัชญาของวัฒนธรรมหรือสังคมตะวันตกเป็นเกณฑ์ แต่ในโลกที่เชื่อมโยงกันด้วยข่าวสารที่แพร่อย่างรวดเร็วและเทคโนโลยีมากมายทำให้ศิลปินทั่วโลกจำเป็นต้องยอมรับแนวความคิด หลักสุนหรือศาสตร์และศิลปะตามแนวโพสต์ โมเดิร์นเข้ามาเป็นส่วนองค์หรือความคิดในการสร้างสรรค์

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์และรากวัฒนธรรมอันยาวนาน เรื่องราวและจารึกแห่งการสร้างผลงานทางศิลปะของเราเก่าแก่กว่าประเทศเกิดใหม่ในโลกหลายประเทศนับเป็นหลายทศวรรษ แต่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงรูปร่างทางเศรษฐกิจจากประเทศกสิกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ โดยธรรมชาติของพัฒนาการทางเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลักษณะของวัฒนธรรม สังคมของเรายังถือได้ว่ายังไม่เต็มสมัยลัทธิสมัยใหม่ หรือหลังยุคอุตสาหกรรม แต่ถึงแม้จะเป็นเช่นนั้นก็ไม่ควรเป็นเหตุผลที่เราจะปฏิเสธแนวความคิด หลักสุนหรือศาสตร์และแนวโมฆศิลป์ศิลปะ Post Modern เพราะเหตุผลสำคัญต่อไปนี้

เหตุผลข้อ ๑: ศิลปะสมัยใหม่ ตามแนวปรัชญา Modernism หมายถึงการสร้างสรรค์ใหม่ด้วยการย้อนแย้งที่ต่อต้านแบบแผนศิลปะจากอดีต (Anti academy) ตามทิศทางนี้ทำให้ห้องสังเกตแบบแผนศิลปะวัฒนธรรมที่ต่อเนื่อง เราเองที่ได้สั่งสมขนานมูลสืบกัน นำมาใช้ได้ยกหรือไม่ได้เลย

เหตุผลข้อสอง: ปรัชญาของศิลปะ Post Modern ซึ่งมีลักษณะที่บิดเบือนกว่า มีความสลับซับซ้อนในการนำมาใช้เพราะหลักการดังต่อไปนี้

- ๑) เป็นการที่ชนวัย วัยไปหาศิลปะนามธรรม กลับมาหาธรรมชาติประสมการผสมผสานกันใหม่
- ๒) แทนที่จะร้อยหรือปฏิเสธองค์เก่า ปรัชญาโพสต์-โมเดิร์นเน้นการแสวงหาสิ่งที่มาจากรากวัฒนธรรมเก่าแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ นอกจากนั้นก็คือ
- ๓) ด้านในความรู้สึกแนวสังเคราะห์นิยม (Synthesis) ซึ่งหมายถึงการหลอมรวม นำเอาความคิด รูปแบบ หรือ

สิ่งอื่นๆ จากหลายแหล่งวัฒนธรรมยุคสมัยมารวมกันให้เกิดการสร้างสรรค์ใหม่

ด้วยเหตุผลทั้งสามข้อนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อสองข้าพเจ้าเชื่อว่า ศิลปินที่มีความจริงใจต่อการสร้างสรรค์ที่พัฒนาผลงานให้ก้าวหน้า ภายใต้สภาพแวดล้อม ปัจจัยเงื่อนไขของพวกเรา รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางสังคม วัฒนธรรม ทำให้เราจำเป็นต้องรับแนวความคิด จากศิลปะโพสต์ โมเดิร์น เพราะฉะนั้นเราจะไม่สามารถใช้สิ่งที่ดีที่เรามีมานานแล้ว หรือปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นพื้นที่เราได้อยู่แล้วได้เต็มที่ เราต้องรับแนวคิดดังกล่าว ไม่ใช่เพราะเราต้องทำตามใครๆ ทำทั้งที่เราทันสมัย ใช้หลักการเหมือนประเทศตะวันตก หรือญี่ปุ่น แต่เหตุผลที่แท้จริง คือ ความจำเป็นที่จะหาแนวทาง แนวคิดปรัชญาศิลปะ และเหมาะสมกับสิ่งที่อยู่ในโลกที่สุด ถ้าลองพิจารณาศิลปะ Trans Avantgarde ซึ่งเกิดในทศวรรษที่สองของยุคโพสต์ โมเดิร์นในอิตาลี ถือว่าน่าจะรูปลักษณะสิ่งที่ดีจากวัฒนธรรมตะวันตกและวัฒนธรรมตะวันออกมาผสมกัน กลับมาใช้เช่นเดียวกับที่ศิลปินเยอรมันในลัทธิเอ็โน เอ็ชเพรสชันนิสม์ก็สืบหาว่าสิ่งที่ดีจากวัฒนธรรมยุโรปเพื่อมาสร้างผลงานใหม่

สิ่งที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไปนี้เป็นความเชื่อหรือคติในการสร้างงานศิลปะที่ข้าพเจ้ายึดถือ ซึ่งข้าพเจ้ามีเหตุผลในการเลือกที่ทางดังกล่าวที่เห็นว่าจะสอดคล้องกับสิ่งที่สังคมไทยปัจจุบันมีอยู่ และควรนำมาสร้างให้เกิดความก้าวหน้าต่อการพัฒนาต่อไป ข้อคิดในประเด็นต่างๆ รวมสามประเด็นดังนี้

- ๑) ศิลปะสมัยใหม่ ซึ่งพัฒนาขึ้นเมื่อ ๑๒๐ ปีมาแล้วเป็นการหนีจากกรอบเก่าที่แคบและซ้ำซากคือ ศิลปะเหมือนจริงที่ยึดกรอบของสุนทรียศาสตร์ กรีก โรมัน เรอเนสซองถึงโรมาเน็ค แต่เมื่อเวลาผ่านไป สิ่งนี้ถือว่าแปลก ใหม่ ดีที่สุด เช่น ศิลปะนามธรรม ประสมการที่ไม่ใช่มนุษย์ก็กลายเป็นวันว่าสิ่งที่สองชนิดเป็นเหตุหาทางจะ หรือคิดข้ามเพื่ออุปมาอุปไมยให้เห็นอีก
- ๒) ถ้ายังยึดแนว Modernism ที่หมิ่นกับลัทธิสมัยแบบแผนศิลปะจากอดีต ทั้งของชาติเราเอง เช่น ศิลปะอยุธยา สุโขทัยหรือรัตนโกสินทร์ พร้อมๆ กับการมีพุทธศิลป์อินเดีย จีน, ยอม, Greek, Roman, Impressionism... ให้เลือกเพียงบันทึกหรือเนื้อหาในสารบัญชิตศาคศิลป์

ไม่มีร่องรอย ความผูกพัน หรือสิ่งที่ดีที่ศิลปะปัจจุบันจะนำมาถ่ายทอดสร้างเป็นผลงานศิลปะร่วมสมัยได้

ถ้ากล่าวโดยสรุป ข้าพเจ้าเชื่อว่าคำว่า "สังเคราะห์นิยม" (Synthesis) ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของปรัชญาศิลปะโพสต์-โมเดิร์น ไม่ควรจะมีวาทะหมายแคบๆ เพียงแต่การรวมเอาส่วนที่ดีในศิลปะตะวันตกตั้งแต่ยุคก่อนสมัยใหม่จนถึงสมัยใหม่เท่านั้น แต่ศิลปินในส่วนนี้ของโลกเช่น เอเชีย และอริฟิครวมมีส่วนร่วมในการแสวงหา นำเอาสิ่งที่ดีจากวัฒนธรรมของตนมาผสมกัน เพื่อก่อให้เกิดปรัชญา สังคม วัฒนธรรมที่มี แนวความคิดของผู้สร้างงาน และเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของวัฒนธรรมที่สะท้อนออกมาในการแสดงออกทางศิลปะ

แนวความคิดนี้พบการเติบโตในกลุ่มนิมิต กำลังที่อยู่และการแสวงหาใหม่ คงดำเนินต่อไป ความหมายของโพสต์โมเดิร์น และลักษณะทางวัฒนธรรม สังคม และแนวความคิด จึงได้ใช้รูป และอเมริกาอาจแตกต่างจากสังคมไทยมาก แต่ส่วนดีจากปรัชญาโพสต์โมเดิร์นมีความเหมาะสมมากกว่าในการนำมาใช้ประโยชน์ขยายขอบเขตความคิดสร้างสรรค์ ดังที่อธิบายมาแล้ว

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

Rama IX Art Museum Foundation

ABSTRACT
SOME IDEAS CONCERNING THE CONTEMPORARY ART BY Pairoj Jamuni

The author, as an artist expresses his personal point of view about the contemporary artistic expressions. Today we live in the world of effective communications through electronic devices. Thai artists have two choices of the main trends of artistic development : modernism and post modernism.

The second choice seems to be a better one. The most important reason is not the issue that Post modern is a more up to date, more fashionable and fit for the contemporary value of internationalism but the philosophy of the doctrine. The heart of modernism is to deny the past, so an artist is compelled to reject his cultural heritage of the past. On the other hand, post modernism takes the opposite direction. Use all the best things from art traditions of the past, the cultural heritage belonging to the artist's origin as well as those

from other distant cultures or periods of time are all applicable, among these many good things from the past, motifs of art which may be as old as the middle Egyptian kingdom or less than century such as the abstract art of the mid modern can be used to make a new life of contemporary art. Various ideas of expressions including theme, motifs, feeling and styles can be combined, the process is known as "Synthesis"

For Asian or African artist, the meaning of synthesis should not be only trying to integrate different elements from the premodern and modern art movements with the western origin as the main stream, but also the integration of the elements of art from the other cultures as well. The author believes that a contemporary Thai artist should try to find a means to incorporate motifs from Thai cultural heritage such as motifs from traditional Thai art to contemporary artistic expression. It is a significant contribution to nourish the cultural culture.

To make a conclusion, the author has explained his personal point of view that although the post modern social and cultural characteristics of the west may be different from those of the Thai in many aspects, but accepting the post modernist ideas and aesthetics is possible and helpful for expanding the artist's scope of creative idea. The author prefers post modernism to modernism because there are more choices among various art traditions and styles to be integrated into an individual's artistic creation. More than that it is the more convenient avenue to let an artist use sources of his cultural heritage as well as the foreign sources of ideas and put them together with a greater degree of freedom.

The artists of the Nimit Group have been searching for new ideas and expressions in this direction. The search will be continued from present to future.

ศิลปะร่วมสมัย

มานพ ถนอมศรี

ผมได้อ่านบทความเรื่อง "ศิลปะร่วมสมัยนั้นเป็นฉันใด" ของศาสตราจารย์กัษฎ์ สุนทพันธ์ พิธีพินทุ์ ในหนังสือวิชาการและการวิจารณ์ร่วมสมัยพานา-โซนิค ครั้งที่ ๑ เห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของคำว่าศิลปะร่วมสมัยได้เป็นอย่างดี จึงขอขย่อดำเนินความสำคัญที่เห็นว่าไว้มาก่อนต่อไปอีกทอดหนึ่ง

อาจารย์กัษฎ์ท่านเกริ่นนำที่มาของการบัญญัติศัพท์ศิลปะร่วมสมัยว่าเกิดขึ้นจากศิลปินกลุ่มหนึ่งในสหรัฐอเมริกาได้รวมตัวกันประท้วงข้อพิพาทที่ศิลปะสมัยใหม่มาฉวยเปรียบเปรยใหม่เพราะมันไม่เข้ากับความเป็นจริง นั่นคือผลงานที่แสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์นั้นมียุคหลาย ๑๐ ปี จนไม่น่าจะเป็นสมัยใหม่

ในการประท้วงนั้นก็เรียกหาประเภทที่พิพาทกันแห่งหนึ่งชื่อว่า พิพาทที่ศิลปะสมัยใหม่อยู่ สาเหตุก็เพราะคำว่าสมัยใหม่ของเขาเหล่านั้นไม่ได้หมายถึงโลกทุกวันนี้ แต่หมายถึงยุคสมัยของศิลปะซึ่งนับโดยประมาณว่าตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมา

ปัญหาจึงเกิดขึ้นที่ศิลปะซึ่งสร้างขึ้นในปัจจุบันนี้ในเวลานี้จะเรียกว่าอะไรเพราะคำว่าสมัยใหม่ได้ถูกนำไปผูกขาดไว้กับศิลปินยุคสมัยก่อนแล้ว

มีผู้คิดคำว่า คอนเทมโพรารี (Contemporary) มาใช้จากนี้เพื่อหลีกเลี่ยงว่าปัจจุบันมีศิลปะไทยเพียงมีงานแปลศัพท์ที่คำว่า "ร่วมสมัย"

ที่เรียกว่าร่วมสมัยก็เพราะคำในภาษาอังกฤษคำนี้มีความหมายที่เกี่ยวกับเวลาไม่ว่าจะเป็นชั่วระยะเวลาเดียวกัน เหตุการณ์เดียวกัน คนอายุเป็นเดียวกัน และคนอยู่ในสมัยเดียวกัน

แต่อาจารย์กัษฎ์ ท่านก็ยืนยันว่า "ศิลปะร่วมที่ที่อยู่ในปัจจุบันนี้ เดิมนั้นเรียกว่าเป็นศิลปะร่วมสมัย แต่เข้าเป็นอีกหลายปีข้างหน้าศิลปะร่วมเหล่านั้นย่อมไม่เรียกว่าศิลปะร่วมสมัยอย่างแน่นอน"

แต่ก็ไม่ใช่ว่าหมายความว่าใครที่ทำงานศิลปะในขณะนี้จะต้องว่ากำลังทำผลงานศิลปะร่วมสมัยไปเสียหมด เพราะลักษณะของทั้งทำนองหรือกระบวนการ (Style) ต้องยอมมีลักษณะร่วมสมัยนิยม เป็นแนวใหม่ (Trend) ไปในทางสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สิ่งแปลก

สิ่งที่ไม่ใคร่มีผู้ทำมาก่อนอาจกล่าวอย่างรวบรัดว่า ต้องทันสมัยหรือล้ำสมัย แต่ไม่ล้ำสมัยอย่างเด็ดขาด

ในประวัติศาสตร์ศิลปะตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์มาจนถึงทุกวันนี้ก็เกิดขึ้น นั่นคือสมัยร่วมสมัยที่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถจำแนกแยกแยะออกมาได้ว่าผลงานศิลปะที่มีมาแต่อดีตอยู่ในยุคใดสมัยใด เช่น กรีก โรมัน หรือ สุโขทัยและอยุธยา แต่ไม่อาจเรียกว่าศิลปะร่วมสมัยในความหมายปัจจุบันนี้ได้อย่างได้

ตอนท้ายของบทความอาจารย์กัษฎ์ท่านว่า "การค้นคว้าสร้างสรรค์สิ่งใหม่คือ มโนทัศน์สำคัญของศิลปะร่วมสมัยในปัจจุบัน ไม่ได้นิยามถึงการกระทำที่ซ้ำ ซากๆ ซ้ำๆ อยู่กับที่ซึ่งไม่ได้กระทำแต่เพียงอย่างเดียวหรือแต่เวลาหนึ่งก็ตามย่อมไม่อาจเรียกว่าศิลปะร่วมสมัยได้อย่างเด็ดขาดการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องอยู่เสมอ มันไม่สามารถหยุดนิ่ง ณ จุดใดจุดหนึ่งอย่างการสถิตนิ่งแบบนั้นได้"

"บทความของอาจารย์กัษฎ์ สุนทพันธ์ ชื่นให้ในความกระตือรือร้นในเรื่องศิลปะร่วมสมัยไม่น้อยลงทีเดียวยิ่งเมื่อได้งานใหม่ที่เรียกตัวเองอย่างว่าศิลปะร่วมสมัยสมัยด้วยแล้วก็ยิ่งเข้าใจแจ่มชัดมากขึ้น"

โดยเฉพาะงานแสดงจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ ๑ และงานแสดงศิลปกรรมร่วมสมัย ๒๕๔๓ ที่เกิดขึ้นที่หอศิลป์แห่งชาติ ถนนแจ้งวัฒนะ เมื่อไม่นานมานี้ เพราะรูปแบบของงานทุกอย่างแสดงเนื้อหาออกมาเป็นศิลปะร่วมสมัยตามความหมายที่อาจารย์กัษฎ์กล่าวไว้ อย่างดีแม้แต่ในผลงานศิลปะประจำชาติที่ได้กล่าวไทยก็ยังมีมาลงสวรรค์ใหม่จนกลายเป็นลักษณะงานอีกอย่างหนึ่งซึ่งแตกต่างกว่าที่เคยทำกันมาอย่างสิ้นเชิง

ถ้าหากไม่เข้าใจว่า นี่คือการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยที่มุ่งเน้นความคิดว่า เป็นการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่อันเป็นความทันสมัย ทั้งเหตุการณ์และเวลาของวันนั้น เดิมนั้นก็จะจะต้องมองไปมองที่ว่า เป็นการทำลายแบบแผนอันเดิมของศิลปะประจำชาติไปได้ ซึ่งเรื่องนี้จะคงอยู่ที่ว่าใครจะยอมรับในความเป็นศิลปะร่วมสมัยมากน้อยอย่างไร

สำหรับผมคิดว่าในฐานะของผู้ชื่นชมผลงานศิลปะแบบศึกษาและพยายามทำความเข้าใจในกาได้รับรู้ว่า

เส้นทางสายศิลปะของโลกก้าวไปสู่จุดใดและมีแบบอย่างเช่นไรจะช่วยให้การดูงานศิลปะออกสู่สายตา และสนุกสนานขึ้นแน่นอนบางครั้งอาจขัดแย้งกับความชอบส่วนตัวที่อาจมีใจอยู่กับแบบอย่างของศิลปกรรมในยุคสมัยหนึ่งสมัยใดที่ผ่านมานั้นถือเป็นกรณีร่วมสมัยของยุคสมัยนั้นๆ ก็หาใช่ว่าจะเปิดรับความเป็นไปของโลกไม่ได้ ดังนั้นการได้รู้ว่ามีทั้งจริงแล้ว ผลงานศิลปะที่วางอยู่เบื้องหน้าของเรานั้นเป็นศิลปะร่วมสมัยที่มีบุคลิกลักษณะเฉพาะของตนดังที่กล่าวมาที่จะทำให้ความแตกต่าง ล้นหลามออกไปได้บ้าง

อันที่จริงแล้วมันก็คือ ความเพียรพยายามของศิลปินที่จะสอดคล้องผสมผสานไปในผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้นั่นเอง เพราะก่อนหน้านี้ ศิลปะร่วมสมัยมิได้กับงานที่สร้างขึ้นด้วยความชำนาญและฝีมือเพียงอย่างเดียว หากแต่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของความคิด ความอ่านแต่อย่างใดไหม หรือหากจะอยู่ที่กฎควบคุมด้วยกฎเกณฑ์และกติกามากมายจนไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงไปไหนได้ ก่อให้เกิดความยึดติดและไร้ซึ่งอิสรภาพในความรู้สึกของศิลปิน

ถ้าจับเอาความเคลื่อนไหวของศิลปะมาตลอดจะเห็นว่าทุกยุคทุกสมัยศิลปิน พยายามที่จะไขว่คว้าหาอิสระที่จะเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดความอ่านอันเป็นมนุษย์อันไม่อาจถูกกำหนด ทิศทางแต่เขาเหล่านั้นก็สามารถทำได้เท่าที่สภาพแวดล้อมและสิ่งต่างๆ ของช่วงเวลาจะอำนวยให้

เป็นการคิดค้นแบบอย่างของศิลปะที่ต่ออายุใคร่ครวญที่ขัดแย้งกันรอบกัฏฏ์ ด้วยสังคมยุคสมัยที่ผ่านมามีต้องเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นกอนเป็นแปงซึ่งแตกต่างจากยุคปัจจุบันที่สังคมย่อยหลายชนหลอมละลาย ทำให้มีความเป็นปัจเจกสูงมากเพียงพอที่จะกล้าแสดงสิ่งต่างๆ ที่เป็นตนออกนอกกรอบไม่จำเป็นต้องฝืนถือความเป็นกอนเป็นแปงอย่างที่เคยมีมาก่อนหน้านานทั้งนี้ในแง่สังคมก็ดูเหมือนจะให้การยอมรับการแสดงออกอย่างแปลกใหม่เฉพาะตนค่อนข้างสูงด้วย

วันนี้ เวลาอันเดียวจึงเหมาะที่สุดสำหรับการทำงานใดก็ตามที่มีลักษณะเด่นแปลกแหวกแนวกว่าคนอื่น ซึ่งแน่นอนถ้าหากว่าเป็นในเรื่องของศิลปะผลงานนั้นก็ย่อมได้รับการศึกษาค้นคว้า และหยิบยืมความเป็นปัจจุบันมาสร้างสรรค์ให้ชัดเจนที่สุด

นอกจากจะเสริมว่าความเป็นร่วมสมัยนั้นจะเกิดขึ้นและปะทุอยู่ได้ก็ด้วยสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมความคิดวัฒนธรรมอย่างทุกวันนี้ก่อนหน้าที่จะทำอะไรให้แปลกใหม่อย่างไรก็ยังไม่อาจก้าวล้ำนำสมัยจนเป็น

ความร่วมมือได้ เพราะยุคสมัยนั้นไม่ได้นำสมัยอย่างที่เป็นอยู่

แต่ผมก็ยังไม่นับใจว่าคำว่าร่วมสมัยจะยืนยาวไปอีกนานเท่าใด เพราะมา ๑๕ ปี ที่คำนี้เกิดขึ้น โดยนิจจากการจัดนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยครั้งแรกซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ เป็นต้นมาโลกเปลี่ยนแปลงเร็วมาก โดยเฉพาะในช่วง ๕ ปีหลังนี้มีอะไรที่รูปแบบมากขึ้น เปิดเสรีมากขึ้นอาจจะส่งผลไปสู่แนวคิดในการสร้างสรรค์ศิลปะไม่ได้ และถ้าหากจับตามองกันต่อไป บางทีจะเห็นได้ชัดเจนว่ากระแสเหล่านั้นทำให้คำว่าร่วมสมัย มีความหมายน้อยลงไปอีก

ถึงวันนี้เราจะต้องมาหาคำหรือศัพท์ศิลปะของคุณั้นเสียใหม่ก็ไม่ได้ครับ

Rama IX Art Museum Foundation

SUMET JUMSAI

Architect, b. 1939 Bangkok

Education:

- Studied architecture and obtained Ph.D. at Cambridge University 1958-67

Academic Activities:

- Fellow of the Royal Society of Arts (FRSA), U.K. Bye Fellow, Robinson College, Cambridge University, Michaelmas 1989 Studio Tutor, Dept. of Architecture, Cambridge University, Michaelmas 1989/91 Faculty Member of the Dept. of Architecture, Cambridge University since 1991

Government & Social Work:

- Member of Thai government and NGO committees on the environment, historic conservation, art & culture, urban development and slum community work, as well as being author and painter.

Private Practice:

In private practice since 1969 and responsible for over 200 projects. At present, Chairman of Bangkok-based architectural firm SJA 3D Co. Ltd. Works published world-wide and featured in an NHK programme in Japan in April 1992. Invited as one of the seven international architects to submit designs for new UN buildings in Geneva 1995

Re: "Contemporary Architects" ed. Muriel Emanuel, Macmillan, London, 3rd ed. 1995

Exhibitions:

- Triennial of World Architecture, Belgrade, Yugoslavia 1985
- "Fifty Leading Architects of the World", Vienna, Austria 1986
- Projects by Sumet Jumsai Associates, Osaka International House, Osaka, Japan 1991
- Place des Nations Competition, Geneva 1995

Publications by Sumet Jumsai:

Amongst which a book: NAGA - Cultural origins in Siam and the West Pacific, Oxford University Press, 1988 & 1989, and (in Japanese) Kajima Inst. Publishing, Tokyo, 1992

แนบ โสติพันธ์

เกิด ๒๗ ธันวาคม ๒๔๗๙ สงขลา

- เริ่มรู้จัก ตัวเอกวัยสิบแปดและครึ่งปีต่อมา กับ ดิฉัน หลังเรียนจบไฮสคูลจบแบบตัวหนังสือสูง และดิฉันคนสวยไทย โดยบิดาเป็นผู้อุปถัมภ์

- สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี คณะจิตรกรรม-ประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร (พ.ศ. ๒๕๐๐)
- รับราชการเป็นอาจารย์ เป็นผู้บรรยายศิลปะ ตลอดจนการบรรยายไปประกอบอาชีพทางดนตรี แล้วกลับมาทุ่มเทสร้างผลงานศิลปะอย่างจริงจังอีกครั้งหนึ่ง ปัจจุบัน

วิภาวี บริบูรณ์

เกิด ๘ สิงหาคม ๒๕๐๐ กรุงเทพฯ

การศึกษา

- ๒๕๑๗ โรงเรียนเพาะช่าง
- ๒๕๒๒ คณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

งานแสดงผลงาน

- แสดงงานนิทรรศการ ๒๕๒๑
- งานศิลปะเพื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- งานแสดงเพื่อมูลนิธิประกาศาธิปไตย โรงภาพยนตร์ชัยบุรี ๒๕๒๗
- แสดงเดี่ยวที่โคโลเนียลแกลอรี หอศิลป์
- ร่วมแสดงงานรวมกับศิลปินชาวไทย ศูนย์ประชุมสิริกิติ์

ปัจจุบัน

ประจำอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๐๒ ถนนสุขุมวิท แขวงสวนหลวง กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

VIPAWEE BORIBOON

Born 8 August 1957

Education

- Poh Chang School
- Silpakorn University

Exhibition

- Bua Luang Exhibition
- Art Exhibition at Ornatel Hotel
- Prapakarn Panya Foundation Art Exhibition at Moonthan Hotel
- Solo Exhibition at Dialog Gallery
- Art Exhibition at Sirikit Center

Present

Free Lance Artist at Bansilapa, 17/73
Sinakarin Road, Suan Luang, Bangkok 10250.

ศิลปินกลุ่มนิมิต

PAIROJ JAMUNI

ไพโรจน์ ชุมน์

เกิด ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๐ ธนบุรี

การศึกษา

- ๒๕๐๗ โรงเรียนนายร้อย
- ๒๕๑๐ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ๒๕๑๔ วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๒๕๑๘ ศิลปบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ ๑ สถาบันแพรวดนตรีนิวยอร์ก
- ๒๕๒๑ ศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) สถาบันแพรวด
- ๒๕๒๓ ปริญญาโททางศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

ประวัติแสดงผลงาน

- ๒๕๒๐ - การแสดงศิลปกรรมนานาชาติ นิวยอร์ก
- แสดงผลงานเดี่ยว จิตรกรรมชุดดอกบัวกับพู่ทองปรีชา นี้อยอด
- ๒๕๒๒ - การแสดงศิลปกรรมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑
- ๒๕๒๓ - การแสดงศิลปกรรมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๓
- ๒๕๒๔ - การแสดงศิลปกรรมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๔
- ๒๕๒๖ - การแสดงศิลปกรรมครั้งที่ ๑ โดยกลุ่มไม่ได้
- ๒๕๒๗ - การแสดงศิลปกรรมครั้งที่ ๒ โดยกลุ่มไม่ได้
- ๒๕๓๒ - การแสดงผลงานนิทรรศการ คณะนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- การแสดงภาพเขียน ๔ คนในโอกาสเปิดห้องแสดงภาพกรุงเทพแกลอรี
- ๒๕๓๙ - นิทรรศการ "นิมิต" ณ โรงแรมแลนด์มาร์ค

ปัจจุบัน

จอทิวบ้านพักริาประยูคศิลปศึกษา คณะนิเทศศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานที่ติดต่อ

ภาควิชาประยุกตศิลปศึกษา คณะนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัย

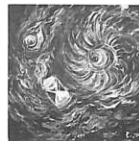
ศิลปากร

สถานที่ติดต่อ

ภาควิชาประยุกตศิลปศึกษา คณะนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร. ๒๒๑-๔๔๔๔ บ้น. ๒๒๑-๒๕๕๕

แนวความคิด

ศิลปะคือการพัฒนา ค้นคว้าทดลอง เพื่อขยายขอบเขตความรู้

สามารถในการแสดงความคิดสร้างสรรค์ ออกไปอย่างไม่รู้จบ จำได้ว่าเมื่อในความมืดบนเตียงที่นอน (SYNTHESIS) ในสมัย POST MODERN หมายถึงการหลอมรวมของสรรพวิชาทั้งหลาย (เช่น วิทยาศาสตร์) เพื่อให้กลายมาเป็น ปรัชญาของการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้อีกอย่าง (เช่น วีดีโออาร์ต, คอมพิวเตอร์กราฟิก) เพื่อสะท้อนความคิดปรัชญา และ รากฐานทางปรัชญาของศิลปะ

CHOOESAK VISANUKAMRON

ชูศักดิ์ วิษณุคำณ

เกิด ๑ พฤษภาคม ๒๔๔๘ จังหวัดอุดรธานี

การศึกษา

- ๒๕๐๖ จบ อาชีวศิลป์ สาขาจิตรกรรม
- ๒๕๐๗ จบ ๒.๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒๕๑๘ จบหลักสูตร ๒.๐ โรงเรียนศิลปวิทยา

งานแสดงผลงาน

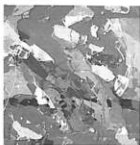
- ร่วมแสดงงานกับศิลปินไทยที่มีชื่อเสียง ณ โรงแรมอินทราและโรงแรมดุสิตธานี หลายครั้ง
- ร่วมกับศิลปินนานาชาติที่ แคปปิตอล นิวยอร์กอเมริกา
- ร่วมกับศิลปินไทยแสดงงานที่ สาขา สหรัฐอเมริกา
- ร่วมแสดงงานกับศิลปินไทยเพื่อหารายได้ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ที่ เอเชีย
- แสดงที่กรุงเทพฯ ณ โรงแรมแลนด์มาร์ค
- แสดงร่วมกับศิลปินไทยชุด เข้าใจ-บันทึก ที่อเมริกาและไต้หวัน
- ร่วมแสดงงานเดี่ยวให้กับมูลนิธิดวงประทีป ที่ศูนย์สิริกิติ์ กรุงเทพฯ
- และร่วมแสดงงานกับศิลปินอีกมากมาย

ปัจจุบัน

ประจำอยู่ที่ บ้านเลขที่ ๑๘/๗ ถนนนครินทร์ แขวงสวนหลวง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐

แนวความคิด

ในงานแสดงหรือสิ่งที่ถ่ายทอด มาเป็นสิ่งที่มีความหมายไว้ กระทั่งกระบวน สร้างสรรค์ และ เป็นศิลปะที่แสดงออกทางอารมณ์ ที่เต็มไปด้วยพลัง ผลงานเป็นศิลปะของศิลปินยุคใหม่ เพื่อนำเสนอในเรื่องราวของ ความคิดสร้างสรรค์ และชีวิต

POTE SANGWONGSE

พจน์ สง่างงศ์

เกิด ๒๐ สิงหาคม ๒๔๗๒

การศึกษา

ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒๕๐๗

ประวัติการแสดงงาน

- ๑๙๖๑ - รางวัลที่ ๓ จิตรกรรม ณ วังสวนผักกาด กรุงเทพฯ
- รางวัลที่ ๓ จิตรกรรม ณ คริสเตียนเซินเดอร์ กรุงเทพฯ
- ๑๙๖๒ - รางวัลที่ ๓ จิตรกรรม แสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
- ๑๙๖๓ - และร่วมงานจิตรกรรม ที่ Alphine Clup เกลร์รี่ ฮอนดอน
- ๑๙๖๔ - รางวัลที่ ๓ จิตรกรรม ณ คริสเตียนเซินเดอร์
- ๑๙๖๕ - รางวัลที่ ๑ จิตรกรรม จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ จากภัณฑารักษ์ CATHAY PACIFIC
- รางวัลที่ ๒ จิตรกรรม จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
- รางวัลที่ ๓ ภาพพิมพ์ จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
- ๑๙๖๖ - รางวัลที่ ๒ จิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
- ๑๙๖๗ - แสดงเดี่ยว ONE MAN SHOW ที่ทวีโอ แกลเลอรี
- ๑๙๖๘ - แสดงเดี่ยว ที่ ทวีโอ แกลเลอรี
- ๑๙๖๙ - แสดงเดี่ยว ที่ ทวีโอ แกลเลอรี
- แสดงร่วม สัปดาห์ไทย ที่ โบปนาธาน เคมมาร์ท
- แสดงร่วม ที่ Bienal Sao Paulo บราซิล
- แสดงร่วม ภาพพิมพ์ ที่ Ligue เบลเยียม
- และแสดงร่วมสมัย ระหว่างชาติ ในสาขา ภาพพิมพ์ ที่ Capre อิตาลี อาศัยที่ สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๘๐
- ๑๙๗๕ - รางวัลที่ ๑ จิตรกรรม ในงานแสดง วันชาติอเมริกา ที่เมืองซานตามอนิกา
- ๑๙๗๖ - รางวัลที่ ๑ จิตรกรรม ที่เมืองซานฟรานซิสโก
- ๑๙๗๖ - รางวัลที่ ๒ จิตรกรรม ในการแสดง ครั้งที่ ๑๓ ของเมืองฮอลลีวูด คริสเตียน
- ๑๙๗๗ - รางวัลพิเศษ เมืองฮอลลีวูดคริสเตียน ครั้งที่ ๑๖
- รางวัลที่ ๒ จิตรกรรม เมืองซานตามอนิกา
- ๑๙๗๘ - รางวัลพิเศษ ฮอลลีวูดคริสเตียน
- รางวัลที่ ๓ สีน้ำ เมืองซานตามอนิกา

- รางวัล ที่เมือง เซนต์รู
- รางวัลที่ เมืองฮอลลีวูดคริสเตียน ในการแสดง ครั้งที่ ๑๗
- ๑๙๗๙ - รางวัลที่ ๒ จิตรกรรม เมืองเซนต์รู อิตาลี
- รางวัลที่ ๒ ซานตามอนิกา อิตาลี

แนวความคิด

ศิลปะ จิตรกรรม

หลังจากจบมหาวิทยาลัยศิลปากร ก็ทำงานศิลปะอิสระ และกลับจากเป็นศิลปินในประเทศอเมริกา ก็ทำงานมาตลอด ชอบที่จะทำงานหลายประเภท เช่น ภาพพิมพ์ และสีน้ำ จะทำเสมอเช่นกัน ทำเพื่อเปลี่ยนอารมณ์และผ่อนคลายบ้าง การเขียนภาพจะมุ่งเน้นไปที่ของอินเพรสชันนิสม์ ในการสร้างเรื่องราวต่างๆ ในภาพที่สะท้อนจากอารมณ์ในรูปต่างๆ ในรูปแบบธรรมชาติ และงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ชอบใช้สีที่สนุก และแรงบ้างในบางภาพ เพราะทำให้เกิดความเปรียบเทียบ การเปลี่ยนแปลง และความมั่นคงในงานสร้างสรรค์จนเกิดความคิดแปลกใหม่ในการสร้างงานอยู่เสมอ

ภาพเขียนหรือภาพจิตรกรรมที่ไม่ดีมีวิธีที่ไม่ค่อยดีแล้ว คือ ไม่สนุกหรือดูไม่ค่อยดีอารมณ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานของมนุษย์ทั่วไปอยู่แล้ว คิดว่างานศิลปะจะไม่สนุกดูดี ศิลปินควรใช้สีให้เป็นหลักในการทำ ศิลปะให้มาก ไม่ควรเขียนออกมาให้ดูเป็นภาพขาวดำ แต่ภาพถ่ายสมัยนี้ก็ยังไม่มีคม การใช้สีที่สนุกทำให้ผู้ชมภาพมีความสนุกเพลิดเพลิน ดีทางด้านนี้ ทำให้ไม่มีความจำต้องให้ผู้ที่ทำให้ดูดีที่จะศึกษาถึงความงามในการวาดภาพ เมื่อเราดูภาพแสดงทั่วไป บางภาพอาจจะดูไม่ออก สักพักไม่ได้ทำที่ควร เพราะเป็นภาพออกจะลำบากถ้ามีความคิดของผู้คนบ้าง แต่ถ้าภาพนั้นเน้นเรื่องการใช้สีก็จะดูน่าสนใจบ้าง

Rama IX Art Museum Foundation

ผลงานศิลปิน
WORKS OF ART

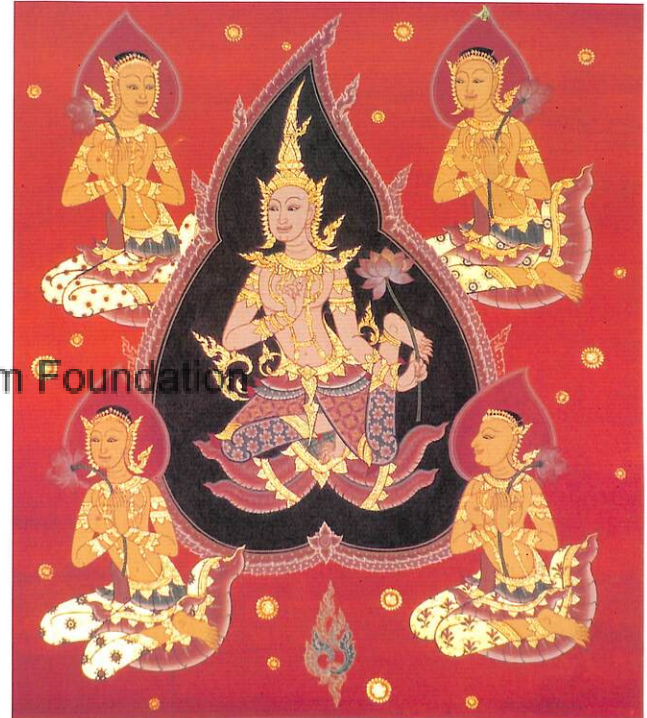
ชีวิตในคอนกรีต : CONCRETE LIFE
๒๐ X ๒๐ ซม. : 60 X 60 CM
สีน้ำมันบนผ้าใบ : OIL ON CANVAS

ม้า : THE HORSE
สีน้ำมันบนผ้าใบ : OIL ON CANVAS

ดูภาพที่ต้นแบบ : SURA SIN
สื่อะคริลิคบนผ้าใบ : ACRYLIC ON CANVAS

เทพและบริวาร : DEITY AND RETINUE
๓๘ X ๔๐ ซม. : 38 X 40 CM.
สีฝุ่นปิดทองบนผ้าใบ : TEMPERA ON CANVAS & GOLD-LEAF